

2025 Yılında Yazılım Geliştirici Ağ Tespiti İçin Gelişmiş Teknikler: Bir WiFiGuard Perspektifi

I. Yönetici Özeti

Yazılım geliştirme ortamları, bir kuruluşun en değerli varlıklarından bazılarını barındıran kritik altyapılardır. Fikri mülkiyet, hassas veriler ve üretim sistemlerine doğrudan erişim, bu ortamları siber saldırganlar için birincil hedef haline getirmektedir. 2025 yılına girerken, siber tehdit ortamı, yapay zeka (YZ) destekli saldırıların artan karmaşıklığı, yazılım tedarik zinciri saldırılarındaki yükseliş ve içeriden gelen tehditlerin kalıcılığı ile daha da yoğunlaşmaktadır. Bu rapor, yazılım geliştirici ağlarını proaktif olarak tespit etmek ve korumak için en etkili on tekniği ve eğilimi derinlemesine incelemektedir. Yapay zeka destekli anomali tespiti, Sıfır Güven Mimarisi (ZTA), mikro segmentasyon, davranışsal biyometri, ağ trafiği analizi, yazılım tedarik zinciri güvenliği, kablosuz cihaz parmak izi, içeriden gelen tehdit tespiti, Gelişmiş Kalıcı Tehdit (APT) tespiti ve yetkisiz geliştirme sunucularının tespiti gibi konular ele alınmaktadır. WiFiGuard gibi ağ güvenliği araçları için stratejik çıkarımlar sunulmakta, kuruluşların dijital varlıklarını korumak ve sürekli değişen tehdit ortamının önünde kalmak için bu gelişmiş yöntemleri benimsemelerinin gerekliliği vurgulanmaktadır.

II. Giriş: Dijital Ocağı Güvence Altına Almak – Geliştirici Ağ Güvenliğinin Zorunluluğu

Yazılım geliştiriciler ve onların çalışma ortamları, bir kuruluşun "dijital ocağını" temsil etmektedir. Bu alanlar, paha biçilmez fikri mülkiyet, hassas veriler ve kritik üretim sistemlerine doğrudan erişim imkanı sunmaktadır. Bu ortamların herhangi bir şekilde tehlikeye atılması, felaketle sonuçlanan veri ihlallerine, fikri mülkiyet hırsızlığına ve yaygın operasyonel kesintilere yol açabilmektedir. Tüm sektörlerde yazılıma olan bağımlılığın artması, geliştirme yaşam döngüsünün başlangıcından dağıtımına kadar güvenliğinin sağlanmasının önemini daha da artırmaktadır.

Geliştirme süreçlerini hedef alan siber tehdit ortamı giderek daha karmaşık hale gelmektedir. Siber suçun küresel maliyetinin 2024'te 9,22 trilyon dolardan 2028'e kadar şaşırtıcı bir şekilde 13,82 trilyon dolara yükselmesi beklenmektedir.¹ Bu endişe verici eğilim, özellikle geliştirme ortamları gibi yüksek değerli hedeflerde siber güvenlik stratejilerinde artan uyanıklık ve yenilik ihtiyacının altını çizmektedir. Bu maliyet artışı, yapay zeka (YZ) destekli saldırıların artan karmaşıklığı ve güvenlik açıklarının ezici hacmiyle doğrudan ilişkilidir.¹ Bu durum, geleneksel, reaktif güvenlik önlemlerinin modern tehditlere karşı temelden yetersiz kaldığını ve proaktif, akıllı ve uyarlanabilir bir yaklaşımın zorunlu hale geldiğini göstermektedir. Finansal etki, özellikle geliştirici ortamları gibi kritik alanlarda gelişmiş siber güvenliğe yatırım yapmanın kritik bir iş zorunluluğu olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Yapay zeka, siber güvenliği hem tespit hem de azaltma çabalarını geliştirerek dönüştürmektedir.² Ancak, YZ destekli siber saldırılar, makine öğrenimini (ML) kullanarak

savunmaları aşmak, otomatikleştirmek ve geride bırakmak için giderek daha sofistike ve tespit edilmesi zor hale gelmektedir.¹ Güvenlik açıkları, her dakika yaklaşık 5,3 güvenlik açığının binlerce varlıkta keşfedilmesiyle ezici bir boyuta ulaşmaktadır; bu da kuruluşların veri sıkıntısı çekmediğini, aksine verilerle boğuştuğunu göstermektedir.³ Saldırganlar, bu güvenlik açıklarının istismarını otomatikleştirmektedir.

Tedarik zinciri saldırıları, 2021 ile 2023 arasında %431 gibi şaşırtıcı bir oranda artmış ve 2025'te de dramatik bir yükselişin devam edeceği tahmin edilmektedir.⁴ Gartner, dünya genelindeki kuruluşların %45'inin 2025 yılına kadar yazılım tedarik zincirlerine yönelik saldırılarla karşılaşacağını ve bunun 2021 seviyelerinin üç katı olacağını öngörmektedir.⁴ Bu durum, dijital tedarik zincirindeki tek bir zayıf halkadan kaynaklanan sistemik riski vurgulamaktadır. Tedarik zinciri saldırılarındaki artışın, veri ihlallerine yol açan geliştirici kaynaklı hataların yüksek yüzdesiyle (%43) birleşmesi⁵, kritik bir güvenlik açığını ortaya koymaktadır. Bu, geliştiricilerin yalnızca harici rakipler için birincil hedef olmakla kalmayıp, aynı zamanda ihmal veya kötü niyetli davranışlar yoluyla dahili bir güvenlik açığı vektörü olabileceğini göstermektedir. Bu durum, saldırı yüzeyini geleneksel ağ çevrelerinin ötesine, geliştirme yaşam döngüsündeki insan faktörüne kadar önemli ölçüde genişletmektedir.

Hibrit çalışma modellerinin yaygınlaşması, güvenliği daha da karmaşık hale getirmektedir. Çalışanların yaklaşık üçte biri (%31) haftada ortalama altı farklı ağa iş için giriş yapmakta ve büyük bir çoğunluğu (%84) şirket ağlarına yönetilmeyen cihazlardan erişmektedir.⁶ Bu durum, geleneksel çevre tabanlı güvenliğin etkinliğini temelden sorgulamaktadır. Bu durum, ağ sınırlarına güvenmek yerine kimlik merkezli ve cihazdan bağımsız güvenlik yaklaşımlarına doğru bir paradigma değişikliğini zorunlu kılmaktadır. Bu, güvenlik çözümlerinin, kullanıcı ve cihazın ağ konumundan bağımsız olarak güvenliğini sağlayabilmesi gerektiği anlamına gelmektedir.

Bu raporun amacı, 2025 yılı için "Yazılım Geliştirici Ağ Tespiti" alanındaki önde gelen teknikleri ve eğilimleri kapsamlı, kanıta dayalı bir analizle sunmaktır. Rapor, WiFiGuard gibi ağ güvenliği araçları için stratejik çıkarımlar sunarak, kuruluşların kritik geliştirme ortamlarını gelişen siber tehditlere karşı proaktif bir şekilde savunmalarını sağlamayı hedeflemektedir.

III. 2025 Yılında Yazılım Geliştirici Ağ Tespiti İçin En İyi 10 Teknik ve Eğilim

1. Yapay Zeka Destekli Geliştirici İş Akışlarında Anomali Tespiti

Bu teknik, yapay zeka (YZ) ve makine öğrenimi (ML) algoritmalarını kullanarak yazılım geliştirme ortamlarında üretilen büyük veri kümelerini sürekli olarak izleme ve analiz etme yoluyla, geliştirici davranışlarının ve ağ etkinliklerinin belirlenmiş normal kalıplarından sapmaları tespit etmeyi içerir. Bu yaklaşım, siber güvenlikte giderek daha önemli hale gelmektedir.

YZ destekli sistemler, siber tehdit ortamını dönüştürmede merkezi bir rol oynamaktadır. Bu sistemler, büyük miktardaki veriyi gerçek zamanlı olarak işlemek üzere tasarlanmıştır ve potansiyel tehditleri daha ortaya çıkmadan önce belirlemek için tahmine dayalı analitik kullanır.² Çalışma prensibi, ilk olarak, ağ günlükleri, sistem etkinlik günlükleri, kod taahhüt kalıpları ve uygulama kullanımı gibi geçmiş verilerden sürekli öğrenme yoluyla "normal" kullanıcı ve sistem davranışının kapsamlı bir temelini oluşturmaya dayanır.⁹ Daha sonra, Isolation Forest (dolandırıcılık tespiti gibi nadir olaylar için etkili), K-Means Kümeleme (alışılmadık grup davranışlarını belirlemek için uygun) ve Oto-kodlayıcılar (büyük veri kümelerindeki karmaşık kalıpları tespit etmek için ideal) gibi çeşitli ML algoritmaları, bu öğrenilen normal kalıplara uymayan veri noktalarını işaretlemek için kullanılır.⁹ Kullanıcı ve Varlık Davranış Analizi (UEBA), bu alanda YZ'nin temel bir uygulamasıdır ve ayrıntılı kullanıcı ve uygulama etkileşimlerini analiz ederek gizli içeriden gelen tehditleri veya kötü niyetli davranışları tespit etmede üstünlük sağlar.⁸ Tespitin ötesinde, YZ, enfekte cihazları izole etme, şüpheli ağ trafiğini engelleme veya şüpheli kötü amaçlı yazılımları karantinaya alma gibi anında otomatik yanıtları uygulayabilir, böylece ilk aşamalarda insan müdahalesine gerek kalmadan hasarı en aza indirir.²

Bu teknik, yetkisiz erişim girişimlerinin veya şüpheli oturum açma etkinliklerinin, özellikle alışılmadık konumlardan veya cihazlardan gelenlerin proaktif olarak tespit edilmesinde kullanılmaktadır.² Ayrıca, normal çalışma saatleri dışında veya onaylanmamış harici hedeflere doğru büyük dosya indirmeleri veya yüklemeleri gibi alışılmadık veri transferlerinin belirlenmesinde de etkilidir.² Tehlikeye atılmış geliştirici hesaplarının veya içeriden gelen tehditlerin, bir geliştiricinin tipik kodlama kalıplarından, hassas depolara erişiminden veya derleme araçlarıyla etkileşiminden sapmaları işaretleyerek tespit edilmesi de kullanım senaryoları arasındadır. Geçmiş verilere dayanarak potansiyel güvenlik açıklarını ve saldırı vektörlerini tahmin etme yeteneği, proaktif güvenlik takviyesi sağlamaktadır.⁷

Bu yaklaşımın temel avantajları arasında yüksek düzeyde proaktif tehdit tespiti yer almaktadır, bu da potansiyel riskleri tam teşekküllü saldırılara dönüşmeden önce belirlemeyi sağlar.² YZ modelleri zamanla bağlama uyum sağladığı ve öğrendiği için, geleneksel kural tabanlı sistemlere kıyasla yanlış pozitifleri önemli ölçüde azaltır.⁷ Ayrıca, gerçek zamanlı izleme ve hızlı yanıt yetenekleri sunar, bu da saldırganların "bekleme süresini" en aza indirmek için kritik öneme sahiptir.⁷ İnsan analistlerin gerçek zamanlı olarak yönetmesi imkansız olacak kadar büyük miktarda veriyi işleme ve analiz etme yeteneği sayesinde benzersiz bir ölçeklenebilirlik sunar.²

Ancak, bu teknolojinin bazı sınırlamaları da bulunmaktadır. Etkili model eğitimi için büyük hacimli, yüksek kaliteli, doğru ve tarafsız verilere ihtiyaç duyar. Hatalı veya yetersiz veriler, yanlış tespitlere, yanlış sonuçlara veya kaçırılan tehditlere yol açabilir.⁷ Özellikle derin öğrenme modelleri ve gerçek zamanlı işleme için önemli hesaplama karmaşıklığı

ve kaynak yoğunluğu gerektirir.¹⁷ Siber suçluların da YZ'yi giderek daha sofistike ve uyarlanabilir saldırılar oluşturmak için kullanması, YZ destekli savunmalar için sürekli bir zorluk teşkil etmektedir.¹

2025 yılında YZ, siber güvenliği dönüştürmede çok önemli bir rol oynayacak, hem tespit hem de azaltma çabalarını temelden artıracaktır.² YZ destekli anomali tespitinin daha geniş Güvenlik Bilgileri ve Olay Yönetimi (SIEM) ve Güvenlik Orkestrasyonu, Otomasyonu ve Yanıtı (SOAR) platformlarına artan entegrasyonu, daha uyumlu güvenlik ekosistemleri yaratacaktır.⁸ Güvenlik Operasyon Merkezleri (SOC'lar), tahmine dayalı analitik, tehdit avcılığı ve güvenlik açığı yönetimi için YZ destekli araçlara giderek daha fazla güvenecektir.⁸ YZ'nin riskleri belirlemede ve etkisiz hale getirmede daha proaktif roller üstlenmesi beklenmektedir.⁸

Siber suç maliyetlerindeki dramatik artış¹, yapay zeka destekli saldırıların artan karmaşıklığı¹ ve güvenlik açıklarının ezici hacmiyle³ doğrudan ilişkilidir. Bu durum, geleneksel, reaktif güvenlik önlemlerinin modern tehditlere karşı temelden yetersiz kaldığını ve proaktif, akıllı ve uyarlanabilir bir yaklaşımın zorunlu hale geldiğini göstermektedir. Finansal etki, özellikle geliştirici ortamları gibi yüksek değerli hedeflerde gelişmiş siber güvenliğe yatırım yapmanın kritik bir iş zorunluluğu olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

YZ destekli siber saldırıların artan karmaşıklığı¹, YZ destekli savunmaların yaygın olarak benimsenmesini ve sürekli olarak iyileştirilmesini doğrudan zorunlu kılmaktadır.² Bu durum, siber güvenlikte bir "YZ silahlanma yarışı" yaratmakta, kuruluşların savunma avantajını sürdürmek için YZ yeteneklerine sürekli yatırım yapmasını ve bunları adapte etmesini gerektirmektedir. Cisco Siber Güvenlik Hazırlık Endeksi 2025, bu durumu vurgulayarak, işletmelerin %86'sının geçen yıl YZ ile ilgili olaylar yaşadığını, ancak yalnızca %7'sinin YZ Güçlendirme'de "Olgun" aşamaya ulaştığını göstermektedir.⁶ Bu, kuruluşların YZ güvenlik stratejilerini hızlandırmaları için önemli ve acil bir ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

YZ, büyük veri kümelerini işlemede ve yanlış pozitifleri azaltmada önemli avantajlar sunsa da⁷, etkinliği, eğitildiği "kaliteli verilere" kritik bir şekilde bağlıdır.⁷ Büyük Dil Modellerini (LLM'ler) hedef alan "veri zehirlenmesi" saldırılarının ortaya çıkan tehdidi¹⁹, yeni ve sofistike bir güvenlik açığı sunmaktadır: korumak için tasarlanmış güvenlik sistemlerinin kendileri, temel YZ modelleri manipüle edilirse tehlikeye atılabilir veya yanlış yönlendirilebilir. Bu durum, YZ modellerinin ve eğitim verilerinin güvenliğini sağlamanın kritik yeni bir saldırı yüzeyi haline geldiği anlamına gelmektedir.

İçeriden gelen tehditleri ve alışılmadık kullanıcı etkinliklerini tespit etmek için YZ odaklı davranışsal analitiğe yönelik güçlü eğilim⁸, WiFiGuard'ın bağlı cihazları tespit etme ve ağ etkinliğini izleme temel yetenekleriyle birleştiğinde, WiFiGuard için doğal ve güçlü bir evrimi işaret etmektedir. WiFiGuard, tehlikeye atılmış hesapların veya kötü niyetli içeriden gelen faaliyetlerin göstergesi olan anormallikleri proaktif olarak işaretlemek için

geliştiriciye özgü ağ davranışları (örneğin, tipik IDE trafik kalıpları, Git gönderme sıklıkları, derleme sunucularına erişim kalıpları, alışılmadık derleme sunucusu etkinliği) için ayrıntılı temel çizgiler oluşturmak üzere YZ'yi kullanabilir.

Tablo 1: Anomali Tespiti İçin ML Algoritmalarının Karşılaştırılması

Algoritma Adı	En İyi Olduğu Alan	Örnek Kullanım Senaryosu	Güçlü Yönleri	Zayıf Yönleri/Sınırlamaları	Referans
Isolation Forest	Nadir olayları tespit etme	Dolandırıcılık tespiti, siber tehditler	Yüksek boyutlu verilerde etkili, hızlı, ölçeklenebilir	Gürültüye duyarlı, yoğun kümelenmiş verilerde zorlanabilir	9
K-Means Clustering	Grup davranışlarını belirleme	Web sitesi saldırı tespiti, ağ segmentasyonu	Etiketlenmemiş verilerle çalışabilir, basit, hızlı	Küme sayısının önceden belirlenmesi gerekir, küremsi kümelere eğilimli	9
Autoencoders (Derin Öğrenme)	Karmaşık kalıpları tespit etme	Makine arızalarını tahmin etme, ağ saldırı tespiti	Büyük ve yüksek boyutlu veri kümeleri için etkili, karmaşık ilişkileri öğrenebilir	Hesaplama açısından yoğun, veri kalitesine bağımlı	9
Support Vector	Sınıflandırma, regresyon	Ağ anomali tespiti,	Yüksek boyutlu verilerde	Büyük veri kümelerinde yavaş olabilir,	12

Machines (SVM)		sızma tespiti	iyi performan s, küçük veri kümeleri için etkili	çekirdek fonksiyonu seçimi önemli	
Random Forest	Sınıflandı rma, özellik seçimi	Ağ sızma tespiti, davranışsa l anomali tespiti	Yüksek doğruluk, aşırı uydurmay a karşı dirençli, özellik önemini belirleyebil ir	Büyük veri kümelerinde yavaş olabilir, yorumlanmas ı zor olabilir	13

2. Geliştirme Ortamları İçin Sıfır Güven Mimarisi (ZTA)

Sıfır Güven Mimarisi (ZTA), "asla güvenme, her zaman doğrula" ilkesine dayanan temel bir güvenlik modelidir. Geleneksel çevre tabanlı güvenliğin aksine, ZTA, kaynaklara erişmeye çalışan her kullanıcı, cihaz ve uygulama için, algılanan ağ çevresinin içinde veya dışında olmalarına bakılmaksızın katı kimlik doğrulama ve yetkilendirme gerektirir.²

ZTA, varsayılan olarak hiçbir varlığa (dahili veya harici) güvenilmemesi varsayımına dayanarak sürekli doğrulama ve sağlam erişim kontrolleri uygular.² En az ayrıcalıklı erişim politikalarını uygular; bu da kullanıcıların ve cihazların belirli rolleri veya görevleri için gereken minimum veri ve sistem erişimine sahip olmasını sağlar.² ZTA'nın temel bir bileşeni, ağı daha küçük, yüksek derecede izole edilmiş güvenlik bölgelerine ayıran mikro segmentasyondur. Bu uygulama, ağ içindeki yanal hareketi önemli ölçüde sınırlar ve ihlalleri küçük bir patlama yarıçapında tutmaya yardımcı olur.²¹ Çok Faktörlü Kimlik Doğrulama (MFA) gibi sürekli kimlik doğrulama mekanizmaları, kullanıcıların her yeni ağ kaynağına veya hassas verilere erişmeye çalıştıklarında yeniden doğrulanmasını sağlamak için kullanılır.²⁰ ZTA çözümleri, dijital kimlikleri, kullanıcı kimlik bilgilerini, rolleri ve erişim seviyelerini yöneten Kimlik ve Erişim Yönetimi (IAM) sistemleriyle derinlemesine entegre edilmiştir ve ayrıntılı kontrol sağlar.²⁰

Bu mimari, kaynak kodu depoları, kritik derleme sunucuları ve bireysel geliştirici iş istasyonları gibi son derece hassas kaynaklara erişimin güvenliğini sağlamak için kullanılır ve yalnızca yetkili personelin ve cihazların bunlarla etkileşim kurmasını sağlar.²² Fikri mülkiyetin korunması, yazılım geliştirme yaşam döngüsünün farklı aşamalarının

(örneğin, geliştirme, test, hazırlık ve üretim ortamlarının ayrılması) segmentasyonu yoluyla sağlanır.²² Harici yükleniciler ve uzaktan çalışanlar için erişimin etkin bir şekilde yönetilmesi, geleneksel VPN'lerden daha esnek, kimlik tabanlı erişim sistemlerine geçişle birlikte hassas kapsam belirleme ve hakların otomatik olarak sona ermesiyle sağlanır.²¹

ZTA'nın en önemli avantajları arasında genel saldırı yüzeyinin önemli ölçüde azaltılması yer almaktadır, çünkü örtük güveni ortadan kaldırır ve erişimi yalnızca açıkça ihtiyaç duyulanla sınırlar.²⁰ Tehdit önleme yeteneklerini artırır, bir segmentin veya hesabın tehlikeye atılması durumunda hasarın yerleştirilmesini ve ağ içinde yanal olarak yayılmasının önlenmesini sağlar.²¹ Ayrıntılı erişim kontrolleri ve sürekli izleme uygulayarak katı veri koruma düzenlemelerine uyumu iyileştirir.¹⁸ Geleneksel çevrelerin giderek alakasız hale geldiği karmaşık hibrit ve çoklu bulut ortamları için uygun, yüksek derecede uyarlanabilir bir güvenlik çerçevesi sunar.²⁵ Bir veri ihlalinin genel etkisini, bir saldırganın ağ içindeki erişimini ve hareketini sınırlayarak en aza indirir.²⁰

Ancak, ZTA'nın uygulanması, özellikle büyük, eski sistemlere sahip kuruluşlar için oldukça karmaşık ve kaynak yoğun olabilir. Gartner, ABD Federal Ajanslarının %75'inin 2026 yılına kadar ZT güvenlik politikalarını başarıyla uygulayamayacağını tahmin etmektedir²¹, bu da önemli bir "uygulama boşluğunu" vurgulamaktadır. Politikalar aşırı kısıtlayıcı veya açıkça iletilmemişse, başlangıçta kullanıcı sürtünmesi yaşanabilir, bu da dikkatli planlama ve kullanıcı katılımı gerektirir.²³ Gerçekten etkili olabilmesi için sürekli politika iyileştirmesi ve mevcut güvenlik araçları ve BT altyapısıyla sorunsuz entegrasyon gerektirir.²¹

2025 yılında ZTA, sağlam ve esnek güvenlik programları oluşturmak için temel bir unsur haline gelmekte, yalnızca bir siber güvenlik terimi olmanın ötesine geçmektedir.²¹ Sürekli doğrulama sağlamak için kimlik tabanlı erişimden yararlanmaya ve IAM çözümlerini geliştirmeye artan bir odaklanma olacaktır.²⁰ Daha hızlı yatırım getirisi elde etmek ve karmaşıklığı yönetmek için en kritik varlıkların güvenliğini sağlamaya odaklanan daha küçük, daha hedefli ZT uygulamalarına yönelik artan bir eğilim gözlemlenmektedir.²¹ Kuruluşlar, bilgi boşluklarını kapatmak ve ZT adaptasyonunu hızlandırmak için güvenilir harici danışmanlar ve sistem entegratörleriyle giderek daha fazla ortaklık kuracaktır.²¹

Bulut tabanlı sistemlere geçişin hızlanması ve hibrit çalışma modellerinin yaygın olarak benimsenmesi⁶, ZTA'nın benimsenmesini zorunlu kılan birincil nedensel faktörlerdir. Statik, şirket içi ağlar için tasarlanmış geleneksel çevre tabanlı güvenlik, bu dinamik, dağıtık ortamlarda etkisiz hale gelmektedir. Bu durum, ağ güvenliğinin temelden yeniden yapılandırılmasını, tanımlanmış bir sınır içindeki örtük güvenden, evrensel olarak uygulanan dinamik, kimlik merkezli kontrollere geçişi gerektirmektedir.

Kuruluşların Sıfır Güven'e yönelik ezici eğilimine (%96 ZT'yi tercih etmektedir¹⁸) ve iddialı uygulama planlarına (%81'i 12 ay içinde planlamaktadır¹⁸) rağmen, Gartner'ın ABD Federal Ajanslarının %75'inin 2026 yılına kadar ZT politikalarını başarıyla

uygulayamayacağı tahmini ²¹ önemli bir "uygulama boşluğunu" işaret etmektedir. Bu durum, ZT'nin kavramsal faydaları geniş çapta kabul görse de, ilgili pratik karmaşıklıkların, kaynak gereksinimlerinin ve kültürel değişimlerin başarılı dağıtım için önemli engeller oluşturduğunu vurgulamaktadır.

WiFiGuard, kablosuz ağ izleme ve yönetimi ile bağlı cihazları tespit etme temel yetenekleriyle, bir ZTA çerçevesi içinde temel bir "görünürlük" katmanı olarak hizmet vermek için benzersiz bir konuma sahiptir. Erişim verilmeden önce, yetkisiz veya yanlış yapılandırılmış olanlar da dahil olmak üzere kablosuz ağdaki tüm cihazları tanımlayarak sürekli cihaz durumu değerlendirmelerine katkıda bulunabilir. Bu, "asla güvenme, her zaman doğrula" ilkesiyle doğrudan uyum sağlayarak gerçek zamanlı cihaz bağlamı sağlamaktadır.

3. Geliştirici Ağlarının ve Araçlarının Mikro Segmentasyonu

Mikro segmentasyon, Sıfır Güven Mimarisi içindeki kritik bir güvenlik uygulamasıdır ve bir ağ daha küçük, yüksek derecede izole edilmiş güvenlik bölgelerine mantıksal olarak bölmeyi içerir. Her segmente, trafik akışını hem bu segmentler içinde hem de arasında sıkı bir şekilde kontrol etmek için tasarlanmış kendi ayrıntılı erişim politikaları atanır, böylece tehditlerin yanal hareketi önlenir.²¹

Tek bir geniş kurumsal çevre yerine, mikro segmentasyon, bireysel kritik varlıklar, uygulamalar veya hassas veri depoları etrafında "mikro çevreler" veya "dar ağ bölgeleri" oluşturur.²¹ Bu yaklaşım, geleneksel, kaba taneli ağ güvenlik duvarlarını, iş yükü veya ana bilgisayar düzeyinde uygulanan ince taneli güvenlik politikalarıyla değiştirir ve "doğu-batı" trafiği (dahili ağ iletişimi) üzerinde hassas kontrol sağlar.²³ Yazılım tanımlı mikro segmentasyon çözümleri, ana bilgisayar düzeyinde ayrıntılı segmentasyon elde etmeyi mümkün kılmış ve karmaşık hibrit ve çoklu bulut ortamlarında tutarlı bir güvenlik durumu sağlamıştır.²⁵ Etkili uygulama, segmentasyon politikalarının tasarımını bilgilendiren kritik etkileşimleri ve bağımlılıkları belirlemek için kapsamlı ağ trafiği analizi gerektirir.²⁴

Bu teknik, yazılım geliştirme yaşam döngüsünün farklı aşamalarını (geliştirme, test, hazırlık ve üretim ortamları gibi) kesinlikle izole etmek için kullanılır ve birindeki bir ihlalin diğerlerini etkilemesini önler.²² Ayrıca, belirli geliştirme araçlarına (örneğin, IDE'ler, derleme sunucuları, CI/CD boru hatları), hassas kaynak kodu dallarına veya fikri mülkiyet depolarına erişimi segmentlere ayırarak, yalnızca yetkili geliştiricilerin ve süreçlerin bunlara erişebilmesini sağlar.²² Geleneksel güvenlik anlayışıyla tasarlanmamış eski uygulamaları ve sistemleri, Sıfır Güven ilkelerini uygulayan uygulama proxy'leri aracılığıyla korumak da kullanım senaryoları arasındadır.²³

Mikro segmentasyonun en önemli avantajları arasında bir saldırının "patlama yarıçapını" önemli ölçüde sınırlaması yer almaktadır. Bir mikro segmentte bir ihlal meydana gelirse, saldırganın yanal olarak hareket etme ve diğer kritik sistemleri tehlikeye atma yeteneği ciddi şekilde kısıtlanır.²³ Dahili ağ trafiği üzerinde görünürlüğü ve kontrolü artırır, her

segment içindeki potansiyel güvenlik açıkları ve olaylar hakkında ayrıntılı bilgiler sağlar.²⁴ Ayrıntılı erişim kontrolleri uygulayarak ve segmentler içindeki trafiğin denetlenebilir günlüklerini sağlayarak katı düzenleyici uyum gereksinimlerini destekler.²⁴ Uygulamaları ve iş yüklerini yetkisiz kullanıcılara "belirsiz" veya görünmez hale getirerek genel saldırı yüzeyini azaltır, çünkü bağlantılara yalnızca açık doğrulama sonrasında izin verilir.²⁵ Tehdit önlemeyi iyileştirir ve daha hızlı olay yanıtı ve iyileştirmeye yardımcı olur.²⁵

Ancak, bu tekniğin bazı sınırlamaları da mevcuttur. Özellikle büyük, çeşitli ve dinamik BT ortamlarına sahip kuruluşlar için uygulanması ve yönetilmesi oldukça karmaşık ve zorlu olabilir.²¹ Kritik operasyonları istemeden bozmadan etkili segmentasyon politikaları tasarlamak için ağ trafiği akışları ve uygulama bağımlılıkları hakkında derin ve kapsamlı bir anlayış gerektirir.²⁴ Stratejik olarak uygulanmazsa, karmaşıklık ve kaynak gereksinimleri potansiyel faydaları aşabilir ve durmuş veya etkisiz dağıtımlara yol açabilir.²¹

2025 yılında mikro segmentasyon, modern güvenlik için gerekli olan ayrıntılı kontrolü sağlayan kapsamlı bir Sıfır Güven Mimarisi'nin temel ve çekirdek bir bileşeni olarak giderek daha fazla tanınmaktadır.²¹ Otomasyon araçlarının benimsenmesi, mikro segmentasyon politikalarını etkili bir şekilde yönetmek ve uygulamak, manuel hataları azaltmak ve dinamik bulut ortamlarında tutarlılığı artırmak için kritik hale gelmektedir.²⁴ Daha küçük, hedefli mikro segmentasyon uygulamalarına yönelik artan bir eğilim vardır; bu, acil değer elde etmek ve yaklaşımı iyileştirmek için en kritik varlıkların güvenliğini sağlamaya odaklanmaktadır.²¹

Gelişmiş Kalıcı Tehditlerin (APT'ler) kullandığı yanal hareket tekniklerinin artan karmaşıklığı ve yaygınlığı²⁷, mikro segmentasyon için kritik ihtiyacı doğrudan artırmaktadır. Bu olmadan, tek bir tehlikeye atılmış geliştirici iş istasyonu veya hesabı, bir saldırganın tüm ağda tespit edilmeden hareket etmesi için bir köprübaşı görevi görebilir ve yaygın bir tehlikeye yol açabilir. Mikro segmentasyon, ihlalleri izole edilmiş segmentlerde tutarak buna doğrudan karşı koymaktadır.

Mikro segmentasyon önemli güvenlik faydaları sunsa da, etkin uygulaması "kapsamlı ağ trafiği analizi" yapılmasına bağlıdır.²⁴ Bu, kuruluşların, ayrıntılı segmentasyon politikalarını doğru bir şekilde tasarlayıp uygulamadan önce ağlarının operasyonel özellikleri ve veri akışları hakkında yeterli görünürlük kazanmada önemli bir pratik engelle karşı karşıya oldukları anlamına gelmektedir. Bu, karmaşık ve kaynak yoğun bir ön koşul olabilir.

WiFiGuard'ın kablosuz ağ izleme ve analizindeki güçlü yetenekleri, geliştirici ortamlarındaki mikro segmentasyon stratejilerini bilgilendirmek için değerli bir temel araç olmasını sağlamaktadır. Geliştirici iş istasyonları, derleme sunucuları ve hassas kod depoları etrafında mantıksal mikro segmentleri tanımlamak için temel girdiler olan kritik kablosuz veri akışlarını, cihaz etkileşimlerini ve potansiyel yetkisiz bağlantıları belirlemeye ve haritalandırmaya yardımcı olabilir.

4. Sürekli Geliştirici Kimlik Doğrulaması için Gelişmiş Davranışsal Biyometri

Gelişmiş davranışsal biyometri, YZ ve Makine Öğreniminin, dijital sistemlerle insan etkileşiminin benzersiz, genellikle bilinçaltı kalıplarını (örneğin, yazma ritmi, fare hareketleri, kaydırma hızı, dokunma hareketleri ve potansiyel olarak kodlama kalıpları) analiz etmek için gelişmiş uygulamasını ifade eder. Amaç, bir oturum boyunca kullanıcının kimliğini sürekli olarak doğrulamak, dinamik ve pasif bir kimlik doğrulama katmanı sağlamaktır.³¹

YZ/ML algoritmaları, bireysel ve grup davranışlarının geniş veri kümelerinden öğrenerek normal kullanıcı etkileşim kalıplarının kapsamlı bir temelini oluşturmak için kullanılır.³¹ Bu sistemler, arka planda pasif ve sürekli olarak çalışır, statik kimlik bilgilerinden daha sağlam olan davranışsal girdilerden türetilen "yüksek entropili tanımlayıcıları" analiz eder.³¹ Oluşturulan temelden herhangi bir önemli sapma, risk puanında ince bir artıştan yeniden kimlik doğrulama talebine veya güvenlik personeline anında bir uyarıya kadar değişebilen bir yanıtı tetikler.³³ Davranışsal biyometri, katmanlı bir güvenlik yaklaşımı oluşturmak için çok faktörlü kimlik doğrulama (MFA) ve daha geniş kimlik orkestrasyon platformlarıyla entegre edilebilir.³³

Bu teknik, son derece hassas kod depolarına, fikri mülkiyete veya kritik derleme/dağıtım araçlarına erişen geliştiriciler için sürekli kimlik doğrulama sağlamak, oturum boyunca yasal kullanıcının kontrolünü sürdürmesini sağlamak için kullanılır.³¹ Ayrıca, davranışsal parmak izlerindeki ani ve alışılmadık değişimleri belirleyerek ele geçirilmiş oturumları veya tehlikeye atılmış geliştirici hesaplarını tespit etmek için de kullanılır.³⁵ Bir geliştiricinin tipik çalışma alışkanlıklarından veya erişim normlarından sapan anormal etkinlik kalıplarını işaretleyerek içeriden gelen tehditleri proaktif olarak belirleme yeteneği de bir kullanım senaryosudur.³³ Dijital işlemler ve etkileşimlerde dolandırıcılık tespitini, aktif girdi gerektirmeden kullanıcı kimliğini sürekli olarak doğrulayarak artırır.³³

Bu yaklaşım, pasif ve sürekli doğrulama sunarak, geliştirici üretkenliği için kritik olan kullanıcı iş akışını kesintiye uğratmadan güvenliği önemli ölçüde artırır.³¹ Parolalar gibi statik kimlik bilgilerine kıyasla daha sağlam ve taklit edilmesi zor bir kimlik doğrulama yöntemi sağlar, çünkü benzersiz, dinamik insan özelliklerine dayanır.³¹ Hem fiziksel sinyalleri hem de bağlamsal davranışsal kalıpları analiz ederek yanlış pozitifleri azaltır, bu da daha az gereksiz doğrulamayla daha sorunsuz bir kullanıcı deneyimi sağlar.³⁵ Gelişen tehditlere uyum sağlayarak, kullanıcı kimliğinin sürekli güvence altına alınmasını gerektiren uygulamalar için idealdir.³¹

Ancak, bu teknolojinin önemli sınırlamaları da vardır. Ayrıntılı kullanıcı davranışı verilerinin sürekli izlenmesi ve toplanması nedeniyle önemli gizlilik endişeleri yaratır.³¹ Bu durum, açık gizlilik politikaları ve katı veri koruma düzenlemelerine uyumu zorunlu kılmaktadır.¹⁸ Temel çizgilerin yeterince sağlam olmaması veya yasal kullanıcı davranışının önemli ölçüde değişmesi (örneğin, stres, yaralanma veya yeni çalışma

kalıpları nedeniyle) durumunda yanlış pozitif potansiyeli mevcuttur.³⁵ Gelişmiş YZ/ML altyapısı ve karmaşık algoritma entegrasyonu gerektirir.

2025 yılında, biyometrik sistemler daha doğru hale gelmekte, yanlış pozitif ve negatif olasılığını azaltmaktadır.³¹ Makine öğrenimi ve yapay zekadaki gelişmeler, sistemlerin yaşlanma veya geçici yaralanmalar gibi biyometrik verilerdeki ince değişikliklere uyum sağlamasını sağlamıştır.³¹ Çok modlu biyometri (yüz tanıma, ses kalıpları ve iris taramaları gibi iki veya daha fazla biyometrik veri türünü birleştiren) önem kazanacak ve daha yüksek güvenlik ve taklit edilmesi zorluk sunacaktır.³¹ Davranışsal biyometrinin, sürekli kimlik doğrulaması gerektiren uygulamalar için ideal hale gelerek yaygın olarak benimsenmesi beklenmektedir.³¹ Ayrıca, gizlilik merkezli tasarımlara daha fazla vurgu yapılacak, cihaz içi işleme ve blok zinciri gibi merkezi olmayan depolama modelleri benimsenerek hassas verilerin cihazdan ayrılmaması sağlanacaktır.³¹

5. Ağ Trafiği Analizi (NTA) ile Geliştirici Etkinliği Tespiti

Ağ Trafiği Analizi (NTA), ağ kullanılabilirliğini ve etkinliğini izleyerek güvenlik ve operasyonel sorunlar da dahil olmak üzere anormallikleri belirlemeye yönelik bir yöntemdir.³⁸ Geliştirici ortamlarında, NTA, geliştirici iş istasyonlarından, derleme sunucularından ve kod depolarından gelen ağ trafiğini özel olarak inceleyerek, tipik geliştirme iş akışlarından sapmaları tespit etmek için kullanılır.

NTA çözümleri, ağ trafiğini izleyerek ve akış verileri (ağ bağlantılarının üst düzey özeti) ve paket verileri (ağ trafiğinin tüm içeriği) gibi çeşitli ağ verilerini toplayarak çalışır.³⁹ Akış verileri, yetkisiz iletişimleri veya anormal trafik hacimlerini (örneğin, kurumsal verilerin büyük ölçekli dışa aktarımı) belirlemeye yardımcı olurken, paket verileri daha ayrıntılı bilgi sağlar.³⁹ Toplandıktan sonra, bir NTA çözümü, YZ ve davranışsal analitik kullanarak verileri analiz eder ve siber saldırılara veya diğer ağ sorunlarına işaret edebilecek anormallikleri belirler.³⁹ Bu, ağ görünürlüğünü artırır, tehditleri (başlangıç erişimi, yanal hareket ve komuta kontrol iletişimi dahil) tespit eder, sorun gidermeye yardımcı olur ve olay sonrası soruşturmalar için değerli bağlam sağlar.³⁹

NTA, geliştirici iş istasyonlarından veya sunucularından gelen alışılmadık Git göndermeleri, hassas derleme yapılandırılmalarına yetkisiz erişim girişimleri, beklenmedik derleme sunucusu etkinliği veya IDE'lerden gelen alışılmadık ağ bağlantıları gibi senaryolarda kullanılabilir.³⁸ Örneğin, büyük dosya indirmeleri, akış veya şüpheli gelen/giden trafik gibi alışılmadık veri transferlerini tespit edebilir.³⁸ Ayrıca, kullanıcıların ağdaki etkinliklerini kullanıcı adlı raporlaması aracılığıyla izleyebilir ve ağdaki cihazların, sunucuların ve hizmetlerin envanterini sağlayabilir.³⁸

Bu yaklaşımın temel avantajları arasında ağdaki cihazlara (IoT cihazları, sağlık ziyaretçileri gibi) ilişkin gelişmiş görünürlük ³⁸, uyumluluk gereksinimlerinin karşılanması ³⁸, operasyonel ve güvenlik sorunlarının giderilmesi ³⁸, ve zengin ayrıntılar ve ek ağ

bağlamı ile soruşturmalara daha hızlı yanıt verilmesi yer almaktadır.³⁸ NTA, kuruluşların ağlarındaki tehditlere ilişkin daha fazla görünürlük sağlamasına yardımcı olur.³⁸

Ancak, NTA çözümleri her zaman aynı değildir. Akış tabanlı araçlar ve derin paket inceleme (DPI) araçları olmak üzere iki ana türe ayrılabilirler.³⁸ Akış verileri, siber güvenlik sorunlarına derinlemesine inmek için zengin ayrıntı ve bağlamdan yoksun olabilir.³⁸ Bazı DPI araçları tüm paketleri yakalar ve saklar, bu da pahalı cihazlara, artan depolama maliyetlerine ve önemli eğitim gereksinimlerine yol açabilir.³⁸ Ayrıca, ağ trafiği analizi, kullanıcı gizliliği ve veri koruma yasalarıyla ilgili endişeleri de beraberinde getirir.⁴⁰

2025 yılında NTA, kuruluşların siber güvenlik duruşlarını güçlendirmeleri için temel bir araç olmaya devam edecektir. Özellikle, yapay zeka ve makine öğreniminin NTA çözümlerine entegrasyonu, normal ağ davranışından ince sapmaları belirleyerek sıfır gün tehditlerinin veya yavaş ilerleyen saldırıların tespitini iyileştirecektir.⁴¹ Hibrit ve çoklu bulut ortamlarının norm haline gelmesiyle, bu ortamlarla sorunsuz entegrasyon sunan izleme araçlarının seçimi öncelikli olacaktır.⁴¹ SIEM ve SOAR platformlarıyla entegrasyon, veri analizini merkezileştirecek, tehdit tespitini artıracak ve otomatik olay yanıtı iş akışlarını etkinleştirecektir.⁴¹

WiFiGuard'ın kablosuz ağları izleme, analiz etme ve yönetme yetenekleri, geliştirici ortamlarında NTA için doğal bir temel sağlamaktadır. WiFiGuard, bağlı cihazları tespit ederek ve ağ trafiğini analiz ederek, geliştirici iş istasyonlarından veya kablosuz geliştirme sunucularından gelen anormal trafik modellerini, yetkisiz bağlantıları veya veri dışı aktarma girişimlerini belirlemek için kullanılabilir. Bu, geliştirici ağlarında proaktif tehdit tespiti için kritik bir katman oluşturmaktadır.

6. Yazılım Tedarik Zinciri Güvenliği ve Ağ Görünürlüğü

Yazılım tedarik zinciri güvenliği, yazılımın geliştirilmesi, oluşturulması ve dağıtılmasıyla ilgili tüm aşamaları kapsayan bir dizi uygulamayı ifade eder. 2025 yılında, yazılım tedarik zinciri saldırıları, özellikle geliştirme ortamlarındaki güvenlik açıkları ve sızan geliştirici sırları nedeniyle artan bir tehdit oluşturmaktadır. Ağ görünürlüğü, bu saldırıları tespit etmek ve önlemek için kritik öneme sahiptir.

Yazılım tedarik zinciri saldırıları, tedarik zincirindeki zayıf halkaları (örneğin, üçüncü taraf satıcılar veya açık kaynak bileşenleri) istismar ederek daha büyük ağlara erişim sağlamayı amaçlar.⁴ Bu saldırılar, kötü amaçlı yazılımları yaymak için açık kaynak depolarındaki kötü amaçlı paketleri kullanmaktan, geliştirici sırlarını (sabit kodlanmış kimlik bilgileri, API ve şifreleme anahtarları gibi) sızdırmaya kadar uzanmaktadır.⁴² 2021 ile 2023 arasında %431 oranında artan tedarik zinciri saldırıları, 2025'te de dramatik bir yükselişin devam edeceği tahmin edilmektedir.⁴ Gartner, dünya genelindeki kuruluşların %45'inin 2025 yılına kadar yazılım tedarik zincirlerine yönelik saldırılarla karşılaşacağını öngörmektedir.⁴

Ağ izleme sistemleri, bu saldırıları tespit etmede kritik bir rol oynamaktadır. Kötü niyetli aktörler genellikle verileri sızdırmak veya komuta kontrol (C2) sunucularıyla iletişim kurmak için tehlikeye atılmış üçüncü taraf sistemleri kullanır, bu da beklenmedik trafik kalıplarına yol açabilir.⁴³ Bu anormallikleri işaretleyen ağ izleme sistemleri uygulamak, şüpheli etkinlikleri erken tespit etmeye yardımcı olabilir.⁴³ Yazılım güncellemeleri de tedarik zinciri ihlalleri için önemli bir saldırı vektörüdür; rutin bir güncellemenin beklenmedik davranışlara veya arızalara neden olması, güncellemenin tehlikeye atıldığıнын bir işareti olabilir.⁴³

Bu yaklaşım, gerçek zamanlı izleme, tahmine dayalı analitik ve mevcut sistemlerle sorunsuz entegrasyon sunan tedarik zinciri görünürlüğü yazılım çözümlerini kullanmayı içerir.¹⁶ Bu araçlar, tüm ulaşım modlarında gerçek zamanlı izleme sağlayabilir, proaktif karar verme için tahmine dayalı analitik sunabilir ve tedarik zinciri operasyonlarını optimize etmek için çeşitli kaynaklardan gelen verileri entegre edebilir.¹⁶

Yazılım tedarik zinciri güvenliğini sağlamak için çeşitli avantajlar sunar. Kuruluşların, üçüncü taraf bağımlılıklarından yazılım çabalarına ve güvenlik açıklarına kadar yazılım tedarik zincirinin tüm yönlerini yönetmelerini sağlayan bütünsel bir yaklaşım benimsemeyi teşvik eder.⁴⁵ Güvenlik politikalarının sürekli olarak izlenmesi, sapma olmamasını sağlamak için otomasyon yoluyla gerçekleştirilebilir.⁴⁵ En az ayrıcalıklı erişim yaklaşımının uygulanması, saldırganların tedarik zinciri içinde hareket etmesini zorlaştırır.⁴⁵ Tüm üçüncü taraf satıcıların ve tedarikçilerin güvenlik standartlarına uygunluk açısından sürekli olarak izlenmesi ve denetlenmesi kritik öneme sahiptir.⁴⁵

Ancak, bu alanda bazı zorluklar da bulunmaktadır. 2024'te, ABD Ulusal Standartlar ve Teknoloji Enstitüsü'nün (NIST) Ortak Güvenlik Açıkları ve Açıklıkları (CVE'ler) zenginleştirmeyi durdurması, güvenlik açığı yönetimi için kritik ve eyleme geçirilebilir bilgileri (şiddet puanları, yama durumları, güvenlik açığı açıklamaları gibi) ortadan kaldırmıştır.⁴² Bu, güvenlik liderlerinin yazılım ürünlerindeki güvenlik risklerini yönetme şekillerini yeniden düşünmeleri gerektiğinin altını çizmektedir.⁴² Ayrıca, yapay zeka çözümleri değerli olsa da, bazı işletmelerin bunları kullanılabilirlik veya maliyet etkinliğini tam olarak değerlendirmeden aceleyle benimsemesi, Log4j olayı gibi güvenlik açıklarına yol açabilir.¹⁹

2025 yılında, yazılım tedarik zinciri risklerinin artmaya devam etmesi beklenmektedir.⁴² Açık kaynak yazılım dağıtıcıları, yazılım malzemeleri listeleri (SBOM'ler), Yazılım Yapılandırma Düzeyleri (SLSA) ve onaylamaları giderek daha fazla benimseyecektir.¹⁹ Bu entegrasyon, yazılım tüketicileri arasında daha fazla güven sağlayacak ve riskleri ele almalarını ve yazılım yığınları hakkında kritik soruları yanıtlamalarını sağlayacaktır.¹⁹ Düzenleyici değişiklikler, Siber Esneklik Yasası (CRA) gibi, açık kaynak yazılımın riskini azaltmak için önemli yatırımları teşvik edecektir.¹⁹

Yazılım tedarik zinciri saldırılarındaki artış ⁴ ile veri ihlallerine yol açan geliştirici kaynaklı hataların yüksek yüzdesi ⁵ arasındaki yakınsama, kritik bir güvenlik açığını ortaya

koymaktadır: geliştiriciler yalnızca harici rakipler için birincil hedef olmakla kalmayıp, aynı zamanda ihmal veya kötü niyetli davranışlar yoluyla dahili bir güvenlik açığı vektörü olabilir. Bu durum, saldırı yüzeyini geleneksel ağ çevrelerinin ötesine, geliştirme yaşam döngüsündeki insan faktörüne kadar önemli ölçüde genişletmektedir.

WiFiGuard, ağ izleme ve cihaz tespiti yetenekleriyle, yazılım tedarik zinciri güvenliğine, özellikle geliştirme ortamlarında katkıda bulunabilir. Anormal ağ trafiğini, yetkisiz yazılım güncellemelerini veya geliştirici araçlarından gelen şüpheli bağlantıları tespit ederek, potansiyel tedarik zinciri ihlallerinin erken göstergelerini sağlayabilir.

7. Kablosuz Cihaz Parmak İzi ile Geliştirici İş İstasyonlarını Belirleme

Kablosuz cihaz parmak izi, bir cihazın işletim sistemi, tarayıcısı ve donanımı gibi benzersiz özelliklerini toplayarak bir cihazı tanımlamak ve kimlik doğrulamak için kullanılan bir tekniktir.⁴⁶ Bu, özellikle geliştirici iş istasyonlarını ve kablosuz ağa bağlı diğer geliştirme cihazlarını tespit etmek için ağ güvenliğinde kritik bir rol oynamaktadır.

Bu teknik, bir cihazın ve tarayıcısının benzersiz özelliklerini toplayarak çalışır. Bu, işletim sistemi, cihaz türü, donanım özellikleri, tarayıcı türü, sürümü, dil ayarları, yüklü eklentiler, IP adresi, saat dilimi, ağ gecikmesi ve hatta yazma hızı veya fare hareketleri gibi davranışsal kalıplar gibi veri noktalarını içerir.³⁵ Bu veri noktaları birleştirilerek, çerezler devre dışı bırakılsa veya temizlense bile farklı web siteleri ve oturumlar arasında bir kullanıcıyı tanımlayabilen benzersiz bir "parmak izi" oluşturulur.

Cihaz parmak izi, özellikle geliştirici iş istasyonlarını veya geliştirme ile ilgili cihazları ağda tanımlamak için çeşitli senaryolarda kullanılabilir. Örneğin, pasif işletim sistemi parmak izi, mevcut trafiği analiz ederek işletim sistemini çıkarabilir.⁴⁸ TCP/IP yığını parmak izi, bir sistemin TCP/IP protokol yığını uygulamasının davranışını analiz ederek işletim sistemini veya cihaz türünü belirleyebilir.⁴⁸ Hizmet ve uygulama parmak izi, belirli bağlantı noktalarında çalışan hizmetleri ve sürümlerini (örneğin, Apache 2.4.41) tanımlayarak potansiyel güvenlik açıklarını ortaya çıkarabilir ve sistem yapılandırmalarını doğrulayabilir.⁴⁸

Bu tekniğin avantajları arasında, çerezler gibi geleneksel tanımlayıcılara dayanmaması ve daha zor taklit edilmesi yer almaktadır.³⁵ Risk tabanlı kimlik doğrulama sistemlerinin, bir cihazın geçmiş oturum açma işlemlerine göre ne kadar yeni, tutarsız veya riskli görüldüğüne göre oturum açma girişimlerini puanlamasına olanak tanır.³⁵ Bir oturum boyunca parmak izinin tutarlı kalması, oturumun ele geçirilmediğinden veya yeniden oynatılmadığından emin olmaya yardımcı olabilir.³⁵ Ayrıca, kullanıcı deneyimini iyileştirmek için açık oturum açmaya dayanmadan kullanıcı durumunu veya tercihlerini geri yüklemek için kullanılabilir.³⁵

Ancak, cihaz parmak izinin önemli sınırlamaları da vardır. Sürekli izleme ve ayrıntılı kullanıcı davranış verilerinin toplanması nedeniyle önemli gizlilik endişeleri yaratır.³⁶ Gizlilik düzenlemeleri (GDPR ve CCPA gibi) veri toplama ve saklama beklentilerini

sıkılaştırdıkça, parmak izi uygulamasına dikkatli bir şekilde yaklaşmak esastır.³⁵ Yanlış pozitif potansiyeli de mevcuttur, eğer temel çizgiler yeterince sağlam değilse veya yasal kullanıcı davranışı önemli ölçüde değişirse.³⁵

2025 yılında, Google'ın parmak izi konusundaki önceki tutumunu değiştirmesi, reklamverenlerin internet kullanıcılarını benzersiz bir şekilde tanımlamak ve web üzerindeki eylemlerini izlemek için kullanmasına izin vermesiyle bu teknik daha yaygın hale gelmektedir.³⁶ Bu değişiklik, gizlilik artırıcı teknolojilerdeki gelişmeler ve reklamların sunulduğu daha geniş yüzeyler (Bağlı TV'ler ve oyun konsolları gibi) nedeniyle gerçekleşmiştir.³⁶ Ancak, bu durum AB ve Birleşik Krallık'taki düzenleyici karmaşıklığı artırmaktadır, çünkü parmak izi muhtemelen GDPR'yi ihlal etmektedir ve artan yasal incelemeyle karşılaşması beklenmektedir.³⁶

WiFiGuard'ın bağlı cihazları tespit etme ve ağları izleme yetenekleri, kablosuz cihaz parmak izini geliştirici ortamlarında kullanmak için doğal bir temel sağlamaktadır. WiFiGuard, bir cihazın işletim sistemi, tarayıcı özellikleri veya ağ yığını davranışları gibi benzersiz özelliklerini analiz ederek, yetkisiz veya şüpheli geliştirici iş istasyonlarını veya geliştirme ile ilgili cihazları kablosuz ağda belirleyebilir. Bu, ağ yöneticilerine, geliştirme ortamlarındaki tüm kablosuz cihazlar üzerinde daha derin bir görünürlük ve kontrol sağlayarak, potansiyel güvenlik açıklarını proaktif olarak tespit etmelerine olanak tanır.

8. İçeriden Gelen Tehdit Tespiti ve Önlenmesi

İçeriden gelen tehditler, bir kuruluş içindeki kişiler (çalışanlar, yükleniciler veya eski çalışanlar gibi) tarafından kasıtlı veya kasıtsız olarak gerçekleştirilen güvenlik risklerini ifade eder. 2025 yılında, içeriden gelen tehditler, özellikle geliştirici ortamlarında, kuruluşlar için önemli ve artan bir endişe kaynağı olmaya devam etmektedir.

İçeriden gelen tehdit olaylarında son yıllarda bir artış gözlemlenmiştir. Kuruluşların %76'sı son beş yılda içeriden gelen tehdit etkinliğinde bir artış tespit etmiştir, ancak %30'undan azı bu tehditleri ele almak için yeterli araçlara sahip olduğuna inanmaktadır.⁵ 2023 ile 2024 arasında, içeriden kaynaklanan veri ifşası, kaybı, sızıntısı ve hırsızlığı olaylarında %28'lik bir artış yaşanmıştır.⁵ Geliştiricilerin, veri ihlallerine yol açan çeşitli hataların yaklaşık %43'ünden sorumlu olması⁵, onları hem dış tehditler için birincil hedef hem de ihmal veya kötü niyetli davranışlar yoluyla dahili bir güvenlik açığı vektörü haline getirmektedir.

İçeriden gelen tehditlerin tespiti için YZ ve makine öğrenimi giderek daha fazla kullanılmaktadır. YZ destekli sistemler, kullanıcı davranış kalıplarını analiz ederek ve geleneksel güvenlik önlemlerinin gözden kaçırabileceği anormallikleri belirleyerek tespit yeteneklerinde devrim yaratmaktadır.¹⁰ Bu sistemler, zamanla ilgili, kullanıcıyla ilgili, proje ve rolle ilgili, etkinlikle ilgili ve e-postayla ilgili kalıplar dahil olmak üzere davranışsal özellikleri kategorize etmede etkilidir.¹³ Örneğin, Random Forest algoritmaları, e-postayla ilgili özellikler için %99,8 ve kullanıcıyla ilgili davranışlar için

%96,4 doğruluk oranlarına ulaşmıştır.¹³ Bu YZ sistemleri, alışılmadık erişim kalıpları, büyük ölçekli veri indirmeleri veya bir çalışanın rol gereksinimlerinin ötesindeki sistemlere erişim girişimleri gibi şüpheli etkinliklerin gerçek zamanlı olarak tespit edilmesinde üstünlük sağlar.¹³

Kullanım senaryoları arasında, geliştirici hesaplarından kaynaklanan yetkisiz erişim girişimleri veya hassas verilere (kaynak kodu, fikri mülkiyet gibi) erişim gibi kötü niyetli geliştirici etkinliklerinin ağ tabanlı göstergelerini belirlemek yer alır.¹⁴ Ayrıca, alışılmadık çalışma saatlerinde oturum açma, birden fazla oturum açma girişi, bilinmeyen konumlardan kaynaklara erişim veya başarısız oturum açma girişimleri gibi şüpheli kullanıcı hesabı etkinliklerini izlemek de mümkündür.¹⁴

Bu yaklaşımın avantajları, içeriden gelen tehditleri gerçek zamanlı olarak tespit etme ve güvenlik personeli uyarma yeteneğini içerir, bu da maliyetli para cezalarını ve itibar zedelenmesini önler.¹⁰ YZ, normal ve riskli davranış kalıplarını öğrenerek zamanla doğruluk oranını artırır ve kural tabanlı sistemlere kıyasla yanlış pozitifleri azaltır.¹⁰ Ayrıca, YZ, insan müdahalesine gerek kalmadan anında yanıtlar uygulayabilir, bu da hasarı en aza indirmek için kritik öneme sahiptir.¹⁰

Ancak, bazı sınırlamalar da mevcuttur. İçeriden gelen tehditleri azaltmak için YZ etkili olsa da, tek başına bir çözüm değildir ve güvenli erişim kontrolleri, sağlam çalışan eğitimi ve veri şifreleme gibi diğer araçlarla birlikte katmanlı bir güvenlik stratejisinin parçası olarak çalışmalıdır.¹⁰ Ayrıca, YZ sistemleri, yanlış sonuçlar veya kaçırılan tehditler üretebilecek hatalı veya eksik verilerle eğitilirse yanlış sonuçlar verebilir.⁷

2025 yılında, YZ destekli tehdit tespiti ve yanıtı, daha doğru anomali tespiti ve daha az yanlış pozitif sağlayacaktır.¹⁶ Özellikle, makineden makineye etkileşimler arttıkça, YZ platformları ve DevOps ortamları dahil olmak üzere insan olmayan kimliklere odaklanma artacaktır.¹⁶ Sıfır Güven Kimliği ile entegrasyon standart hale gelecek ve cihazlar arasında her erişim talebinin sürekli doğrulanmasını zorunlu kılacaktır.¹⁶

9. Gelişmiş Kalıcı Tehdit (APT) Tespiti ve Savunması

Gelişmiş Kalıcı Tehditler (APT'ler), bir ağda tespit edilmeden uzun süre kalıcı bir varlık oluşturmak ve hassas verileri uzun bir süre boyunca çalmak için tasarlanmış sofistike, sürekli siber saldırılardır.²⁷ Bu saldırılar, geleneksel saldırılardan daha yüksek derecede özelleştirme ve sofistikasyon gerektirir.

APT saldırıları, genellikle sosyal mühendislik teknikleri, özellikle üst düzey bireyleri (üst düzey yöneticiler veya teknoloji liderleri gibi) hedef alan ortalama e-postaları aracılığıyla ağlara sızar.²⁷ Bu e-postalar, ekip üyelerinden geliyormuş gibi görünebilir ve devam eden projelere referanslar içerebilir, bu da onları meşru gösterir.²⁷ İlk erişim sağlandıktan sonra, saldırganlar ağı haritalamak ve kritik iş bilgilerine erişmek için hesap adları ve parolalar gibi kimlik bilgilerini toplamak amacıyla kötü amaçlı yazılımları ağına yerleştirir.²⁷ Ayrıca, daha sonra gizli operasyonlar yürütmelerine olanak tanıyan "arka kapılar"

oluşturabilir ve tehlikeye atılmış bir nokta keşfedilip kapatılsa bile saldırının devam etmesini sağlamak için ek giriş noktaları oluşturabilirler.²⁷

Geliştiriciler, fikri mülkiyet ve kritik sistemlere erişimleri nedeniyle APT'ler için yüksek değerli hedeflerdir. APT'ler, geliştiricileri hedef almak için açık kaynak istihbaratı (OSINT) ve sosyal mühendislik kullanabilirler. OSINT, geliştiricinin projeleri, kodlama stili ve bağımlılıkları hakkında bilgi toplamak için GitHub gibi genel depoları taramayı içerebilir.²⁸ Sosyal mühendislik, geliştiricileri kötü amaçlı bağlantılara tıklamaya veya kimlik bilgilerini açıklamaya ikna etmek için meslektaşlarını veya proje yöneticilerini taklit eden kişiselleştirilmiş ortalama e-postaları oluşturmayı içerebilir.²⁸ Sızma aşamasında, saldırganlar IDE'ler, sürüm kontrol sistemleri veya derleme araçlarındaki yamalanmamış güvenlik açıklarını istismar edebilir veya geliştiricilerin kullandığı meşru yazılım kitaplıklarına kötü amaçlı yazılım enjekte edebilirler.²⁸

Bu saldırıların tespit edilmesinde, kullanıcı hesaplarındaki alışılmadık etkinlikler (örneğin, gece geç saatlerde yüksek düzeyde oturum açma artışı), arka kapı Truva atlarının yaygın varlığı ve veri sızdırma hazırlığına işaret edebilecek beklenmedik veya alışılmadık veri paketleri gibi göstergeler aranır.²⁷ Ağ izleme araçları, komuta kontrol (C2) sunucularıyla iletişim kurmak için tehlikeye atılmış üçüncü taraf sistemleri kullanan kötü niyetli aktörlerden kaynaklanan beklenmedik trafik kalıplarını işaretleyerek bu anormallikleri tespit etmede kritik öneme sahiptir.⁴³

APT'lere karşı savunmada, tam ortam görünürlüğü sağlayan sensör kapsamı²⁷, yazılım tedarik zincirindeki bilinen güvenlik açıklarının hızlı bir şekilde yamalanması²⁸, sürekli izleme ve olay yanıtı planlaması²⁸, ağ segmentasyonu²⁸ ve tehdit istihbarat entegrasyonu²⁸ gibi taktikler kullanılır.

2025 yılında, tehdit ortamının önemli ölçüde yoğunlaştığı gözlemlenmektedir. Telekomünikasyon sektörü, APT etkinliğinden diğer tüm sektörlerden daha fazla etkilenmiş, tespit edilen tüm APT etkinliğinin %47'sini oluşturmuştur.⁵⁰ ABD'de hedefli saldırılarda önemli bir artış yaşanmış, APT tespitleri 2024'ün dördüncü çeyreğine kıyasla 2025'in ilk çeyreğinde %136 artmıştır.⁵⁰ Çin ve Rusya bağlantılı aktörler, sırasıyla %47 ve %35 ile bu etkinliğin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır.⁵⁰

WiFiGuard'ın kablosuz ağları izleme, analiz etme ve yönetme yetenekleri, geliştirici ortamlarında APT tespiti için değerli bir araç olmasını sağlamaktadır. WiFiGuard, ağdaki bağlı cihazları proaktif olarak tespit ederek ve seçilen bağlantıları ağ testi amacıyla keserek (deauthentication/disassociation attack), APT'lerin kullandığı sinyal manipülasyonu, deauthentication ve yeniden ilişkilendirme saldırıları gibi kablosuz tabanlı saldırıları belirlemeye yardımcı olabilir.⁵¹ Ayrıca, rogue erişim noktalarını ve yetkisiz kablosuz ağları tespit ederek, APT'lerin hassas verilere erişim sağlamak için kullandığı "Evil Twin" saldırılarını ve stratejik rogue AP dağıtımlarını önlemeye yardımcı olabilir.⁵¹

10. Yetkisiz Geliştirme Sunucularının ve Uygulamalarının Tespiti

Yetkisiz geliştirme sunucuları ve uygulamaları, bir kuruluşun ağı içinde açık onay veya uygun güvenlik kontrolleri olmadan çalışan sistemleri ve yazılımları ifade eder. Bu tür varlıklar, geleneksel güvenlik önlemlerini atlayarak veri ihlallerine ve hassas bilgi kaybına yol açabilecek önemli riskler taşır.⁵⁴ Geliştirme ortamlarında, bu, "gölge BT" veya geliştiricilerin kendi başlarına kurduğu test sunucuları gibi durumları içerebilir.

Yetkisiz uygulamaların tespiti, ağ güvenliğini sürdürmenin kritik bir yönüdür. Bu, açık onay olmadan çalışan yazılımları belirlemeyi içerir.⁵⁴ Bu görev karmaşıktır, çünkü yetkisiz uygulamalar meşru yazılımlarla kolayca karışabilir.⁵⁴ Süreç, ağdaki anormallikleri ve yetkisiz etkinlikleri tarayan gelişmiş araçlar ve metodolojiler gerektirir.⁵⁴ Ağ trafiğini ve uygulama kullanımını izleyerek, kuruluşlar yetkisiz uygulamaları erken tespit edebilir.⁵⁴

Tespit süreci, BT altyapısının kapsamlı bir değerlendirmesini sağlayan ağ değerlendirmeleriyle başlar.⁵⁴ Bu değerlendirme aracılığıyla, kuruluşlar yetkisiz uygulamalara karşı savunmasız alanları belirleyebilirler. Kapsamlı bir ağ değerlendirmesi genellikle cihazları ve yazılımlarını haritalamayı içerir, bu da bilinmeyen uygulamalar gibi anormallikleri belirlemeye yardımcı olur.⁵⁴ Düzenli değerlendirmeler, ağ ortamı hakkında güncel bilgi sağlayarak daha iyi güvenlik yönetimi sağlar.⁵⁴

Gerçek zamanlı izleme, yetkisiz uygulamaları hızlı bir şekilde belirlemek için ağ etkinliklerinin sürekli taranmasını içerir.⁵⁴ Bu süreçler, anormallikleri yüksek hassasiyetle tespit eden gelişmiş YZ teknolojileriyle desteklenir, bu da hızlı yanıtlar ve potansiyel tehditlerin en aza indirilmesi anlamına gelir.⁵⁴ Ayrıca, uygulama risk değerlendirmesi, her uygulamanın oluşturabileceği tehdit seviyesini değerlendirerek yetkisiz yazılımın potansiyel etkisi hakkında bilgi sağlar.⁵⁴

Bu yaklaşımın avantajları arasında, standart güvenlik önlemlerini atlayabilecek yetkisiz uygulamaların neden olduğu veri ihlali ve hassas bilgi kaybı riskinin azaltılması yer almaktadır.⁵⁴ Hassas verilerin yetkisiz erişime karşı korunmasına yardımcı olur, böylece kuruluşun itibarını ve finansal sağlığını korur.⁵⁴ Ayrıca, uyumluluğun sürdürülmesine yardımcı olur.⁵⁴

Ancak, bu tekniğin bazı sınırlamaları da vardır. Yetkisiz uygulamalar, meşru yazılımlarla kolayca karışabilir, bu da tespitlerini zorlaştırır.⁵⁴ Süreç, ağdaki anormallikleri ve yetkisiz etkinlikleri tarayan gelişmiş araçlar ve metodolojiler gerektirir.⁵⁴

2025 yılında, yetkisiz uygulamaların tespiti, kuruluşların siber güvenlik duruşlarını güçlendirmeleri için kritik öneme sahip olmaya devam edecektir. Ağ izleme araçları, ağ kaynaklarının nasıl kullanıldığına dair içgörüler sağlayarak ve verimsizlikleri veya tehditleri gösterebilecek kalıpları belirleyerek trafik ve bant genişliği analizi yapacaktır.⁴¹ Güvenlik izleme, şüpheli etkinlikleri, yetkisiz erişim girişimlerini ve alışılmadık veri akışlarını izleyerek potansiyel tehditleri ve güvenlik açıklarını belirlemeye odaklanacaktır.⁴¹

WiFiGuard'ın ağı izleme, analiz etme ve yönetme yetenekleri, yetkisiz geliştirme sunucularının ve uygulamalarının tespiti için doğal bir uyum sağlamaktadır. WiFiGuard, bağlı cihazları proaktif olarak tespit ederek ve ağdaki tüm cihazların ayrıntılı teknik bilgilerini (IP ve MAC adresleri, cihaz adı, üretici gibi) sağlayarak ⁵⁸, ağ yöneticilerinin bilinmeyen veya yetkisiz geliştirme sunucularını ve iş istasyonlarını belirlemesine olanak tanır. WiFiGuard'ın otomatik arka plan taraması ve yeni cihazlar hakkında bildirim gönderme yeteneği ⁵⁸, geliştirme ortamlarında "gölge BT" varlıklarının veya yanlış yapılandırılmış test sunucularının hızlı bir şekilde tespit edilmesini kolaylaştırır.

Sonuç ve Öneriler

2025 yılına girerken, yazılım geliştirme ortamlarının güvenliği, YZ destekli saldırıların artan karmaşıklığı, yazılım tedarik zinciri saldırılarının yaygınlığı ve içeriden gelen tehditlerin kalıcılığı nedeniyle her zamankinden daha kritik hale gelmektedir. Bu rapor, geliştirici ağlarının proaktif tespiti ve korunması için en etkili on tekniği ve eğilimi incelemiştir. Bu teknikler, ağ güvenliğinde YZ'nin dönüştürücü rolünden, Sıfır Güven Mimarisi ve mikro segmentasyonun temel yeniden mimarisine, davranışsal biyometrinin sürekli kimlik doğrulama yeteneklerine kadar uzanmaktadır.

Kuruluşların bu gelişen tehdit ortamının önünde kalabilmeleri için aşağıdaki önerilerde bulunmaktadır:

1. YZ Destekli Anomali Tespitini Entegre Edin: Geliştirici iş akışlarındaki anormal davranışları gerçek zamanlı olarak tespit etmek için YZ/ML tabanlı çözümlere yatırım yapın. Bu, YZ destekli saldırılara karşı koymak ve içeriden gelen tehditleri belirlemek için kritik öneme sahiptir. YZ modellerinin veri zehirlenmesi saldırılarına karşı korunmasını sağlayın.
2. Sıfır Güven Mimarisi Uygulayın: Geliştirme ortamları için "asla güvenme, her zaman doğrula" ilkesini benimseyin. Bu, özellikle hibrit çalışma modelleri ve bulut tabanlı sistemler için geleneksel çevre tabanlı güvenliğin yetersiz kaldığı durumlarda, en az ayrıcalıklı erişim ve sürekli kimlik doğrulama ile hassas kaynaklara erişimi güvence altına almak için temeldir.
3. Mikro Segmentasyonu Benimseyin: Geliştirme, test ve üretim gibi yazılım geliştirme yaşam döngüsünün farklı aşamalarını izole etmek için ağını mikro segmentlere ayırın. Bu, bir ihlalin patlama yarıçapını sınırlar ve yanal hareketi engeller. Etkili mikro segmentasyon için kapsamlı ağ trafiği analizi yapın.
4. Davranışsal Biyometriyi Kullanın: Geliştiriciler için sürekli kimlik doğrulaması sağlamak amacıyla davranışsal biyometrik çözümleri araştırın. Bu, oturum boyunca kullanıcı kimliğini pasif olarak doğrulayarak, ele geçirilmiş hesapların ve içeriden gelen tehditlerin tespitini artırır.

5. Kapsamlı Ağ Trafiği Analizi (NTA) Uygulayın: Geliştirici iş istasyonlarından ve sunucularından gelen ağ trafiğini sürekli olarak izleyin. Anormal trafik kalıplarını, yetkisiz protokol kullanımlarını veya hassas veri transferlerini tespit etmek için NTA araçlarını kullanın.
6. Yazılım Tedarik Zinciri Güvenliğini Önceliklendirin: Yazılım tedarik zincirindeki tüm aşamaları güvence altına almak için sağlam bir çerçeve oluşturun. Bu, üçüncü taraf bileşenlerin ve açık kaynaklı bağımlılıkların sürekli izlenmesini, geliştirici sırlarının sızmasını önlemeyi ve yazılım malzemeleri listelerinin (SBOM'ler) kullanımını içerir.
7. Kablosuz Cihaz Parmak İzini Kullanın: Kablosuz ağdaki geliştirici iş istasyonlarını ve diğer cihazları benzersiz özelliklerine göre tanımlamak için kablosuz cihaz parmak izi tekniklerini kullanın. Bu, yetkisiz cihazların tespitini ve ağa erişimlerinin kısıtlanmasını sağlar.
8. İçeriden Gelen Tehdit Tespitini Güçlendirin: Geliştiriciler dahil olmak üzere içeriden gelen tehditleri proaktif olarak tespit etmek için YZ destekli UEBA çözümlerini uygulayın. Bu, hem kötü niyetli hem de kasıtsız içeriden gelen riskleri azaltmak için kullanıcı davranışındaki anormallikleri izlemeyi içerir.
9. APT'lere Karşı Savunmayı Artırın: Geliştirme ortamlarını hedef alan gelişmiş kalıcı tehditlere karşı savunma yeteneklerini geliştirin. Bu, gelişmiş tehdit istihbaratı, ağ segmentasyonu ve saldırganların ağ içinde yanal hareketini tespit etmek için sürekli izlemeyi içerir.
10. Yetkisiz Geliştirme Sunucularını ve Uygulamalarını Tespit Edin: Ağ değerlendirmeleri ve gerçek zamanlı izleme yoluyla yetkisiz geliştirme sunucularını ve "gölge BT" uygulamalarını aktif olarak belirleyin. Bu, bilinmeyen veya yanlış yapılandırılmış sistemlerin neden olduğu güvenlik açıklarını ortadan kaldırmak için kritik öneme sahiptir.

WiFiGuard gibi araçlar, kablosuz ağ izleme ve cihaz tespiti konusundaki temel yetenekleriyle, bu gelişmiş güvenlik stratejilerinin uygulanmasında önemli bir rol oynayabilir. Ağ trafiğini analiz etme, bağlı cihazları belirleme ve anormallikleri işaretleme yeteneği, kuruluşların geliştirme ortamlarını korumak için proaktif ve katmanlı bir güvenlik duruşu oluşturmalarına olanak tanır. Bu tekniklerin benimsenmesi, kuruluşların 2025 ve sonrasında dijital varlıklarını korumak ve sürekli değişen tehdit ortamının önünde kalmak için vazgeçilmez olacaktır.